

Sygn.akt OS

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.
w składzie:

Przewodniczący: **Tomasz Grabek**
 Beata Franus-Wyrwich - sprawozdawca
 Ewa Piórecka

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania wniesionego w dniu (...) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie.

Przewodniczący:

Tomasz Grabek

Członkowie:

Beata Franus- Wyrwich

Ewa Piórecka

Uzasadnienie

Na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie rozpoznawał sprawę z odwołania Pani (...) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt. RD (...) odmawiającego wszczęcia dochodzenia dyscyplinarnego na postępowanie radcy prawnego(...).

Rozpoznając sprawę Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie ustalił, co następuje:

Skargą z dnia (...) r. Pani (...) wystąpiła do OIRP w Lublinie o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego (...) w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków zawodowych. W skardze i w toku postępowania r.pr zarzucono: nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego, w tym m.in.:

1.aprobowanie stanowiska w przedmiocie nie okazywania (...) dokumentów wydawanych przez (...) w Lublinie, w uzasadnieniu tego naruszenia skarżąca podniosła, że jako członek (...) w (...) jest pokrzywdzona przez Zarząd tej Spółdzielni, który nie wszystkich członków traktuje równomiernie, m. in. poprzez to, że nie wszystkim okazuje się dokumenty Spółdzielni, a poczynania te są aprobowane przez radcę prawnego (...), który zajmuje się obsługą prawną spółdzielni;

2.brak możliwości kontaktu z radcą prawnym, brak stałych godzin pracy w(...), ponadto Skarżąca podniosła, że radca prawny (...) nie pracuje w Spółdzielni w wyznaczonych godzinach i nie można zasięgnąć u niego żadnej pomocy prawnej;

3. radcy prawnemu (...) zarzucono także uchybienia w zakresie nowelizacji statutu i brak jego zatwierdzenia przez organy(...). Skarżąca zarzuciła też, że do chwili obecnej tj. wniesienia skargi ((...) r.) (...) nie ma zatwierdzonego statutu, nie ma zatwierdzonych i sporządzonych rozliczeń i bilansów za lata: 2005-2008;

4. zarzucono brak zebrania przedstawicieli wskazując, że zabranie przedstawicieli ciągle jest odkładane, prawo w Spółdzielni jest łamane, a radca prawny działa „pod dyktando Zarządu”;

5. podniesiono zarzut odmowy wpuszczenia przez r. pr. (...) Pani (...), Pani (...) na Zebranie Przedstawicieli, względnie Walne Zgromadzenie Członków (...) w (...);

6.zarzucono przedłużanie postępowań; Skarżąca zwróciła także uwagę na stanowisko radcy prawnego w postępowaniu sądowym, którego przedmiotem jest wydzielenie się części mieszkańców ze (...), a także na fakt, że radca prawny razem z Zarządem Spółdzielni, działając złośliwie i na niekorzyść członków, nie chciał pozytywnie załatwić sprawy wymiennikowni ciepła z (...) poprzez nawiązanie niewykonanego porozumienia z (...) w sprawie zwrócenia wymiennikowni c-o dla osiedla (...);

7. zarzucono niezgodną z prawem propozycję zawieszenia dwóch osób z Rady Nadzorczej w posiedzeniach, na zebraniu Grupy Członkowskiej(...);

8. zarzucono respektowanie podjętych Uchwał Zarządu (...) w sprawie zakazu wydzielania się Osiedla (...);

9. zarzucono nietrafność opinii w sprawie stwierdzenia na zebraniu Przedstawicieli , że biegłych rewidentów może powoływać Rada Nadzorcza oraz niezgodność z prawem uchwał powziętych na zebraniach grupy członkowskiej osiedla (...) w dniach (...) r. i (...) r.: w zakresie wyboru biegłych rewidentów i uchwały odwołującej przedstawicieli, którzy niewłaściwie reprezentują członków Spółdzielni.

10. inne zarzuty dotyczyły m.in. tego, że w Spółdzielni nie pilnuje się ściągania należności czynszowych na bieżąco, podaje się jej członków do sądu, a radca prawny pobiera z tego tytułu koszty zastępstwa procesowego.

11. wreszcie zarzucono niewłaściwe zachowanie się radcy prawnego w stosunku do członków Spółdzielni, Skarżąca wskazała, iż (...) był świadkiem niewłaściwego zachowania radcy prawnego (...) w stosunku do członków Spółdzielni i w stosunku do Skarżącej , radca prawny słownie znieważał skarżącą wobec innych uczestniczących w grupie członkowskiej spółdzielców.

Skarga została szczegółowo uzasadniona, a także dołączono do niej szereg dokumentów, które miały wskazywać na opisane przez skarżącą przewinienia.

Postanowieniem z dnia (...) r. Rzecznik Dyscyplinary Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, na podstawie art. 17 par. 1 pkt. 2 k.p.k. w związku z art. 74 (1) ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie.

W uzasadnieniu Rzecznik Dyscyplinary podała, iż po przeprowadzeniu czynności sprawdzających, należało stwierdzić, iż brak jest podstaw do wszczęcia dochodzenia w sprawie, ponieważ zebrany materiał dowodowy nie potwierdza stawianych zarzutów skutkujących uznaniem naruszenia przez radcę prawnego zasad wykonywania zawodu, ani jakiegokolwiek przewinienia dyscyplinarnego.

Rzecznik Dyscyplinary wskazał, iż okoliczności sprawy nie wskazują, iż zachowanie radcy prawnego w sposób zawiniony uchybia wykonywaniu zawodu, nie jest też sprzeczne ze ślubowaniem i zasadami etyki.

W dniu (...) r., a zatem w terminie, Pani (...) wniosła odwołanie od postanowienia w sprawie odmowy wszczęcia dochodzenia.

W uzasadnieniu podniosła, iż postępowanie dowodowe, które zostało przeprowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego pomijało szereg podniesionych przez nią okoliczności, a zarzuty stawiane radcy prawnemu nie zostały wyjaśnione. Nadto zdaniem odwołującej się zachodziła konieczność odebrania od niej wyjaśnień, jak też przeprowadzenia postępowania dowodowego z zeznań świadków.

Na rozprawie w dniu (...) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie, po odebraniu od skarżącej wyjaśnień postanowił uchylić zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie i skierować sprawę do ponownego rozpoznania.

Analizując zgromadzone dokumenty, jak też treść złożonych przez Panią (...) wyjaśnień Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Lublinie uznał, że odwołanie Pani (...) zasługuje na uwzględnienie w zakresie braków w postępowaniu dowodowym, mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zmarginalizowane zostały zarzuty dotyczące zachowania się radcy prawnego w stosunku do skarżącej i słów które miały być w stosunku do niej wypowiedziane.

W tym zakresie zatem zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego należało uzupełnić postępowanie dowodowe o przesłuchanie skarżącej, radcy prawnego i wskazanego świadka.

Sąd polecił również wyjaśnić stanowisko radcy prawnego (...), na które zwraca uwagę skarżąca, dotyczące jego „stosunku” do wykonywanych obowiązków w ramach umowy cywilno-prawnej.

Dalej zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zasadne było rozważenie przeprowadzenia postępowania dowodowego z dokumentów źródłowych będących w posiadaniu Spółdzielni (...) w (...), a zatem uchwał i opinii opisanych przez skarżącą z punktu widzenia ich zgodności z prawem.

Z tego względu Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Lublinie postanowieniem z dnia (...) r. uchylił zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie i skierował sprawę do ponownego rozpoznania.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie przy ponownym rozpoznawaniu sprawy uzupełnił, zgodnie z zaleceniami Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, zawartymi w uzasadnieniu postanowienia z dnia (...) r. materiał dowodowy w sprawie.

Uzupełnienie postępowania dowodowego polegało na przeprowadzeniu dowodów z przesłuchania Pani (...) oraz przyjęciu od skarżącej szeregu dokumentów, które w ocenie skarżącej miały potwierdzać fakt popełnienia przez r. pr. (...) deliktów dyscyplinarnych.

Ponadto przesłuchano wskazywanych przez Panią (...) świadków - Pana (...) i Pana (...) a w związku z informacjami przekazanymi przez świadka - Pana (...) w toku postępowania dowodowego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego uzyskał kserokopie akt z postępowań rejestrowych dotyczących Spółdzielni (...) w (...).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zasięgnął również informacji od Spółdzielni (...) odnośnie oceny współpracy między Spółdzielnią (...) w (...) a r. pr. (...) oraz uzyskał dostęp do akt sprawy o sygn. akt (...), która toczyła się przed Sądem Okręgowym w (...) I Wydział Cywilny.

Dodatkowo dwukrotnie przesłuchano r. pr. (...) w celu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących sposobu i zakresu realizacji przez r. pr. (...) obsługi prawnej Spółdzielni (...).

W toku dochodzenia i postępowania Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, że r. pr. (...) od dnia (...) r. prowadzi obsługę prawną Spółdzielni (...) w (...).

Z umowy zawartej pomiędzy radcą prawnym (...) nie wynika, jakoby miał przebywać w Spółdzielni (...) w (...) w stałych godzinach i udzielać porad jej członkom. Na podstawie tej umowy radca prawny (...) zobowiązany jest reprezentować i chronić interesy spółdzielni, zajmować się sprawami wskazanymi do prowadzenia przez reprezentantów klienta oraz uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu, Rady Nadzorczej, zebrań właścicieli i komisji statutowej.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie r.pr., po przeprowadzeniu czynności sprawdzających na skutek zawiadomienia Pani (...), na podstawie art. 303 k.p.k. w zw. z art. 325e § 1 k.p.k. w zw. z treścią art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z treścią art. 74 oraz na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 637) **postanowił** odmówić wszczęcia dochodzenia w przedmiocie dopuszczenia się przez radcę prawnego (...) czynów sprzecznych ze ślubowaniem radcowskim oraz zasadami etyki radcy prawnego w związku ze świadczeniem usług obsługi prawnej na rzecz Spółdzielni (...) w Lublinie (obsługiwanej przez r.pr.(...)) osiedla(...).

W uzasadnieniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że zarzuty wystosowane przez Panią (...) względem radcy prawnego (...) nie zasługują na uwzględnienie. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zauważył, iż Pani (...) podniosła rozpatrywane w niniejszej sprawie zarzuty, myląc interes

poszczególnych członków spółdzielni, w szczególności mieszkańców byłego osiedla (...) z interesem (...) w (...) oraz ogółu jej członków.

Zastępca Rzecznika potwierdził, że z dokumentów i zeznań złożonych przez Panią (...) wynika jej niewątpliwe niezadowolenie ze sposobu prowadzenia spraw, zarządzania Spółdzielnią (...) w Lublinie, jednakże powołane kwestie pozostają poza zakresem postępowań dyscyplinarnych prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Zastępca Rzecznika wskazał, że wydzielenie osiedla (...) leżało przede wszystkim w interesie skarżącej a nie pozostałych członków spółdzielni, zaś okoliczność, że proces wydzielenia trwał ponad 9 lat nie była uzależniona od postępowania radcy prawnego(...), stąd nie można z tego czynić przeciwko niemu zarzutu.

Rzecznik uznał także, że podnoszone przez skarżącą zarzuty dotyczące uchwał powziętych na zebraniach grupy członkowskiej osiedla (...) w dniach (...) r. i (...) r. oraz treści pism procesowych r. pr. (...) kierowanych do Sądu Okręgowego w (...) I Wydział Cywilny w toku procesu o sygn. akt IC 265/03 nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym. Działania zmierzające do ustalenia statusu poszczególnych osób były zaś w pełni uzasadnione, z uwagi na ich istotne znaczenie w prowadzonej przed Sądem Okręgowym sprawie.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie podzielił także zarzutów w przedmiocie niewłaściwych działań r. pr. (...) w związku z zawieraniem porozumienia Spółdzielni(...), z (...) w sprawie odzyskania wymiennikowni w budynku przy ul. (...) w Lublinie oraz niewłaściwego doradztwa świadczonego przez r. pr. (...) w zakresie zmian statutu Spółdzielni (...) w Lublinie odnośnie rad osiedlowych spółdzielni. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podkreślił, że prawo spółdzielcze oraz ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych w brzmieniu aktualnie obowiązującym wykluczają funkcjonowanie pośredniej reprezentacji (grupy członkowskiej i zebrania przedstawicieli) zastępując je Walnym Zebraniem Członków Spółdzielni.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odniósł się także do zarzutu, iż r. pr. (...) w roku (...) podczas Zebrania Przedstawicieli zalecał, aby odłożyć głosowanie nad nowym statutem do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że wobec istotnych wątpliwości prawnych, brak jest podstaw do czynienia r. pr. (...) zarzutu. Wskazano, że przeciąganie się prac nad nowym statutem Spółdzielni(...) nie było konsekwencją zaniechań po stronie r.p(...), ale skutkiem nieporozumień wśród członków Komisji Statutowej (...) w (...), zmiany jej składu oraz wątpliwości prawnych, wynikających z niejednolitego orzecznictwa Sądów i Trybunału Konstytucyjnego. Wskazać przy tym należy, że r. pr. (...) uczestniczył w obradach Komisji Statutowej Spółdzielni(...), do czasu, gdy członkowie ww. Komisji zrezygnowali z obecności radcy prawnego.

Brak jest za zasadnych zarzutów dotyczących istnienia merytorycznych błędów w postanowieniach nowego statutu Spółdzielni(...), bowiem Sąd Rejestrowy nie dopatrzył się istotnych uchybień i zarejestrował nowy statut.

Nie stwierdzono także, aby w toku rejestracji zmian jakichkolwiek danych w rejestrze przedsiębiorców KRS w zakresie Spółdzielni (...) r. pr. (...) dopuścił się złożenia fałszywych dokumentów. Ponadto ustalono, że nie ma przeszkód prawnych, aby osoba nie będąca członkiem Spółdzielni(...), została członkiem jej zarządu, tak więc z zajęcia tego stanowiska również nie można czynić zarzutu r. pr.(...).

Brak także dowodu na to, aby r. pr. (...) powoływał się na niezarejestrowany projekt statutu, jako obowiązujący dokument regulujący ustroj i funkcjonowanie Spółdzielni a także, aby odmawiał wpuszczenia Pani (...) lub Pani (...) na Zebranie Przedstawicieli, względnie Walne Zgromadzenie Członków (...) w (...).

Podsumowując swoje stanowisko Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że zarzuty podniesione przeciw r. pr. (...) okazały się niezasadne. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie znalazł przesłanek, aby przypisać radcy prawnemu odpowiedzialność za zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego bądź za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim lub z zasadami etyki radcy prawnego.

Powyższe ustalenie pozwalają przyjąć, że wypełniona została hipoteza regulacji zawartej w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. i należało odmówić wszczęcia dochodzenia.

Rozpoznając odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przeanalizował zebrany w sprawie materiał dowodowy. Oceniając materiał dowodowy zgromadzony w dochodzeniu przeprowadzonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie postawionego radcy prawnemu zarzutu Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego uznając, iż zachowanie radcy prawnego (...) nie wypełniało hipotezy regulacji zawartej w art 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Sąd nie dopatrył się okoliczności, które mogłyby stanowić podstawę do uznania zachowania radcy prawnego za przewinienie dyscyplinarne. W tym miejscu Okręgowy Sąd Dyscyplinarny pragnie zauważyć, że postępowanie dyscyplinarne ma na celu eliminowanie negatywnych, sprzecznych z ustawą o radcach prawnych i zasadami Kodeksu Etyki Radcy Prawnego zachowań przedstawiciela tegoż zawodu. W żadnym wypadku postępowanie dyscyplinarne i ewentualne orzeczenie kary dyscyplinarnej nie może być traktowane jako element osobistego jak również negatywnego stosunku skarżącego do radcy prawnego wykonującego czynności zawodowe zgodne z przepisami postępowania procesowego.

Treść skargi i okoliczności tam podniesione nie dotyczą zachowań radcy prawnego które mogłyby wypełniać dyspozycję przepisów stanowiących podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego ale wewnętrznych spraw Spółdzielni i działań jej Zarządu. W

kontekście natomiast zarzutów podniesionych w skardze zauważyć należy, że radca prawny nie jest organem Spółdzielni i nie podejmuje żadnych wiążących decyzji, w tym także w relacjach z członkami Spółdzielni - radca prawny pełni jedynie rolę doradczą i opiniodawczą, a do jego kompetencji należy ewentualne opiniowanie pod kątem zgodności z prawem przedstawionych zagadnień. Radca prawny nie ma bezpośredniego wpływu na sposób postępowania względem członków spółdzielni ani na sporządzanie sprawozdań finansowych Spółdzielni i zwoływanie zgromadzeń czy zebrań przedstawicieli. Nie może być potraktowane jako zarzut, że radca prawny kieruje sprawy do Sądu wobec istnienia zaległości czynszowych i otrzymuje za to wynagrodzenie w formie kosztów zastępstwa procesowego, ponieważ na tym także polega świadczenie pomocy prawnej, a prawo radcy do kosztów zastępstwa wynika z obowiązujących przepisów prawa. Nie stanowi również przewinienia dyscyplinarnego obrona interesów obsługiwanej spółdzielni w toku procesu o jej wydzielenie, niezależnie od tego jak bardzo i z jakiego powodu przeciwnicy procesowi spółdzielni są zainteresowani szybkim zakończeniem procesu. Podobnie, radca prawny - jeśli nie jest do tego zobligowany przez umowę o świadczenie usług prawniczych czy umowę o stałą obsługę prawną - nie ma obowiązku pracy w stałych godzinach na rzecz obsługiwanego przez siebie podmiotu. Ewentualne egzekwowanie takiego obowiązku należy już do uprawnionych organów reprezentujących podmiot, na rzecz którego radca świadczy pomoc prawną (tu: Zarządu Spółdzielni).

W niniejszej sprawie okoliczności wskazane przez skarżącego oraz ujawnione w toku czynności wyjaśniających prowadzonych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego jak również ustalenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie nie dają podstaw do uznania, iż zachowanie radcy prawnego (...) stanowiło przewinienie dyscyplinarne.

Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie orzekł jak w sentencji.

Postanowienie jest prawomocne.

Przewodniczący:

Tomasz Grabek

Członkowie:

Beata Franus- Wyrwich

Ewa Piórecka